

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTOI SZÁLLÁS :
belső magyarutca 408 szám alatt.

Megjelen a lap hetenkint négyszer a. m. Vasárnap, Kedden, Csőtörtökön és Szombaton.
Ára évnegyedre 3 ft o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorát először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr helyetdíj. Előfizetés a hirdetés kiadó-hivatallal követhetik.

KIADÓ-HIVATAL :
Kőszepes, STERN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás!

Lapunk folyama új évnegyedbe menvén át, tisztelettel kértük fel t. olvasóinkat előfizetéseik megtételére.

Előfizetési ár évnegyedre 3 ft o. é. egy óra 1 ft.

Az előfizetési pénzek bérmentve Stein János közepütozai könyvkereskedésébe küldendők.

Kolozsvár, oct. 9-kén 1861.

Néhány nap múlva egy éve lesz, hogy az alkotmányunkért küzdés sisiphusi követ hengergetjük. Kőzelebb vitt-e és mennyivel célunkhoz ez az annyi idegfeszítő, türelemkísértő, fordulatban gazdag év? — e kérdésre, legalább e pillanatban, azt hisszük, az optimismusnak közönségesnél nagyobb mértéke kívánatnak, hogy igen-nel felelhessünk.

De ha nem mutathatunk föl tényleges eredményt. Ha nem mondhatjuk el, hogy ime az eszmék megtisztulva, az érdekek antagonizmusa kiegyenlítve, a testvériség szent ígéje az egy haza fiai közt megtestesülve, a kibékülés nagy munkája trón és nép között óhajtott sikerhez juttatva; van nekünk Királyhágón inneni magyaroknak egy megnyugtató tapasztalatunk a lefolyt év változatos élményeiből: az, hogy a társadalmi rend erőszakos felzavarása, a személy- és vagyonbátorlétnek bösz szenvedélyek martalékává tétele még eddig, jó órában legyen mondva, semmi ármánykodásnak nem sikerült.

Minket a sors igen szerényekké nevelt; s azért mert például a jégvihar kiesépelte aratásra kész aranykalászaikból a szemet, hálát adunk a gondviselésnek, ha a csűrünk közé betakarított féltűres szalmát megóvta gonosz kezek által gerjesztett lakgoktól.

Midőn az absolutismus spanyolingének megereszésekor kissé szabadabban kezdtünk mozogni, voltak közöttünk szeplőtelen jellemű, mely belátásuk legjobb akaratukról ismeretes férfiak, kik aggódva néztek a közel jövőbe, s a lebilincselve volt nyelv és alkotmányos honpolgári tevékenység felszabadulásával egyszerre hitték a faj- és osztálygyűlöletnek erőszakolt tetszhalálából fölbredését, a boszuszomj és tilos vágyak szilaj fékszakítását, s aggódó lelki képzelmeiben megújultak a polgárháború rémképei.

S valóban nem a rendezők buzgalmán mult, hogy e szomorú kilátásba helyezett borzasztó dráma nem lön eljátszodva.

A történelem nem mutat rá például, hogy egy népet az ámitás, ingerlés, fenyegetés és megvesztetés kikeresettebb eszközeivel készítették volna, a magasabb köröktől kezdve az oltár zsámolyán át le a vándorló hamis próféták által fölkeresett pásztorkunyhóig, rendbontásra, anarchiára, kitérésre, — mint a hazánkbeli román néppel tették.

A bécsi centralista közlönyök adták a themákat, az erdélyi román lapok kidolgozták vérlázító és hajmeresztő variációkkal; a rendes sajtó nem eléggé korlátlan dühöngését pótolta holmi zugkönyomdák, s mindezeket az olvasni nem tudó ártatlan együgyűség számára a vakhit, babona és ármány különféle fictioival illusztrálva előszóval hirdették azon helyekről, melyek kizárólag a szeretet és béke szent ígéinek hirdetésére volnának szentelve, s ha vagy egy jámbor léleknek sikerülhetett volna menekülni az ismeretterjesztés ezen iszonyatos kinszeri elől, azt szerény tiszthelyénél keresték fel a faluról falura járó vészhirokok.

És e népet még sem sikerült nagyobb szerű rendezavarásokra korbácsolni.

Tiszteleta nép ezen magatartásának! Vannak, kik e jelenséget a tanulság teljes 48/49-iki időszaknak tulajdonítják. De habár kétségenkívüli érdem az is, ha a történelem tanulságait hasznunkra tudjuk fordítani, mi még sem vagyunk annyira empiristák, hogy e jelenség észlelésében a forradalmi események megújulásától félelmen kívül nemesebb erkölcsi rugókat ne vélünk feltalálhatni.

Még a vadállatoknál is kivételes sajátság, hogy azt, a ki őt nem bántja, vagy jószándékkal közeledik felé, ellenségesen támadja meg. Mennyivel nagyobb képtelenség az okos lélekkel és érző szívvel bíró embernek kevésbé méltó osztályairól is általános szabály gyanánt föltennünk, hogy gyilkot emeljenek azok ellen, kik az ő érezhető javukat munkálják.

A tömeg szenvedélyesíthető s adott pillanatokban könnyen vezethető kihágásokra. De szenvedélye a pillanatnyi fölhevülés mive, s a jobb érzésnek alárendelve levén, nem bír az egyesek önző érdekeit hajhászó nagyravágásának rideg következetességével.

Mig az az elégtelen izgató, ki az octoberi diploma kelésekor kancellárságról álmódóva, a megyék szervezésénél egy igénytelen jegyzőség- vagy szolgabírószágból is kimaradt, nem irtóznék talán milliók tűz- és véráldozatát vinni családott hiúságának: az egyszerű nép, midőn a csak ennyire fejthetett alkotmányosságnak is annyi áldását tapasztalja; midőn ügyes bajos dolgait nemcsak kezelheti saját anyanyelvén, hanem élő érzékeivel van alkalma ezen nyelv alkotmányos köztanácskozásban használatáról meggyőződni; midőn közterheinek avagy csak a községi házavonak megszüntetése következtében is jelentékeny könnyebbülést érzi; midőn a régi bürocrata helyett, a ki a hatalommal együtt csak a koronás fő személyét illető szentség- és sérthetlenségnek is osztályrészesül tartva magát, tisztességes honpolgárokat is per „Mistvieh“ tractált, most bizalommal és bizalmat kelte közeledhetik saját befolyásával is választott alkotmányos tisztviselőjéhez, nem egy könnyen ad hitelt azon „felsőbb rendű érdekeknek“, melyek nevében izgatói testvér-, de egy-szersmind bizonyosan öngyilkolásra is készítenek.

Így mi nem bízunk az iménti elismerésünket nyilvánítani a nép ezen magatartása iránt.

Boszankodva tapasztalják törekvéseik e részbeni meghiusultát a nép bizonyos „apostolai“ s ezért kiáltják uton, útfélen, szóval és írásban: „Óvjuk meg a népet csábítóinak eltántorító befolyásától!“

Szerintök a törvény tisztelete, a rend föntartása, az alkotmányosság közös erővel, egyetértéssel kifejtése iránti bizalmas capacitatio, csábítás; s a gyűlölet, századok szentesítette kötelekek fölbontása, törvénybiztosította igazok megtámadása és polgárháboru magvainak hintegetése, a helyes irányban vezet.

De ha ez utóbbit büntetlenül lehet cselekedni, azt hisszük, nemcsak szabad, sőt hazafias szent kötelesség, a királyi szék, az alkotmány, a közcsend és rend, a társadalom alapföltételei, a személy- és vagyonbátorlét érdekében az első utat követni.

A becsületes törekvések Isten áldása leendő.

Egy Hoszszu József beszéde a nép nyelvén, a nép érzékeihez és érdekeihez intézve, az életből merített érvekkel, bizonyosan száz demaggal szemben kivándotta a diadalt, ha a szó értelmében le nem tartoztatják, el nem zárják a jobb érzés számára hajló nép egyéneit.

Kolozsvárváros képviselő bizottmánya oct. 9-diki közgyűlésében az országbírói értekezlet munkálatait, azon módosításokkal, melyeket a kir. főkományszek által kinevezett törvénykezési bizottmány az érintett munkálatnak a Királyhágón inneni viszonyokhoz alkalmazása iránt javaslatba tett, egész terjedelmében elfogadta, a területi bíróságot illető határozmányok oly értelemben kiszélesítése mellett, miként a törvényes tanács- és főbírói bíraskodáson kívül, a város tizedek azon helytartósági törvényeken és régi gyakorlaton alapuló bírói hatásköre, mely szerint a tizedkapitányok, jegyzöikkel és bekebíráikkal (arbitr), saját tizedekkel lakosok 12 forint értéket meg nem haladó tárgyu keresetekben, a tanácschoi föllebezésnek birtokon belüli fenhagyása mellett, a tizedesi két váltó garas mozdító pénzen s a végrehajtásérti régi szokásos taxán kívül, díj nélkül bíraskodjanak, továbbra is fentartassék. Az ezen munkálatban a magánjog ugy anyagi mint alaki részére vonatkozólag kimondott jogelvek és megállapított formák életbeléptetésének határnapjául oct. 15-ke tűzött ki ki.

Kolozsvármegye oct. 7-én tartott bizottmányi ülésének jegyzökönyve. — A m. gr. főispán ur

a bizottmányi gyűlés körében megjelenvén előadja, miszerint a rendes bizottmányi gyűlés tartására kitűzött idő előtt, a megyei bizottmányi tagokat rendkívüli gyűlésre azon okból hívta össze, mivel az időközben felmerült közérdekű tárgyak feletti tanácskozás annak egybehívását elhalasztatlanná tette; melynélfogva a gyűlést megnyitván, ő maga előadja, miszerint az idei április hóban tartott képviselő bizottmányi gyűlés által a törvénykezés mikénti kezelését szabályozó irány-készítésre kiküldött megyei főkbizottmány véleményét elkészítvén, s be is adván, a bizottmányi gyűlés előtti felolvasatását javasolja. Melynek folytán az érdekl. munkálat felolvasatván, a bizottmányi gyűlés az a felletti tüzetes tanácskozásra a m. gr. főispán ur által annyival inkább felhívatik, mivel a megyék alkotmányos szervezése óta a körülmények és politikai viszonyok által előidézt törvényszűnet a magányjoggyakorlatot leszorítván, a magán ügyek hátrányára, s ez által előidézt egyesek kárára: a törvényszűnetnek, s a magán joggyakorlat életbeléptetésével az egyesek további sérelmének megszüntetését az alkotmányos élet egyik feladatának tartja. Mihezkepest a felolvasott vélemény vitatkozás alá vétetvén, azon javaslat ajánlatott, miként a felolvasott vélemény szerint viszont bíraskodási érvényre emelt partialis szék azon okból szüntessék meg, mivel a törvénykezésnek a megye székhelyén Kolozsvárt lett összpontosításával a gyakoribb, mondhatni mindennapi kisebb magánjogi keresetek illetékes bíraskodási törvényszéke levén: az ezen nagy kiterjedést megye távolabbi helyeiről ide utazásra kényszerített peresfelek, a több mért földnyi utazás miatt elbírhatatlan költséggel s fáradsággal terhelhetnének, s ezért a jelenleg megnyitott törvénykezési korlátok, a kisebbszert magán-jogesetek által inkább érdekl. szegényebb peres feleket, inkább a szenvedett magán-jogsérelmek eltűrésére kárboztatnák, semmint azoknak orvoslására ingerrel bírnának. Annnyival is inkább, mivel a közlökben alakított cs. járási törvényszékek a távolabb utazástól meg voltak kímélve. Az elősorolt okokból folyólag javaslatba tétetett, hogy a partialis székekre ruházott bíraskodási jogkörrel bízassanak meg a járásbeli szolgabírák, kik mellé a megye alkotmányos szervezése alkalmával már segédek is adatván, a bíraskodásra minősítették; más felől az apróbb mindennapi magán-jogesetek is szolgabírák által tárgyalatva rövidebb eljárásnakká válnak, semmint ezen terjedelmes megye egyetlen egy partialis széke által, mely a szerfelett magasbíráskodást igényel. Ezen gyűlésen a jogesetek természete igényel. Ennek ellenében felmerült azon ellenvélemény, hogy az egyesek érdekében nem nyújtván elég biztosságot egyfelől az, hogy a törvénykezés és közigazgatás ügye ugyanazon egy kezekre volna eképpen bízva, mi által a peresfél a bíraskodási joggal felruházott szolgabíró erkölcsi nyomása alatt állva, szenvedett magán-jogsérelme tekintetében független nem lenne. Másfelől a szolgabíró bíraskodási körében nem vezethetőn olyan pontosan a törvénykezési jegyzökönyvet, nem tarthatván olyan rendben levéltárát, hogy azoknál fogva az egyesek magán-jogkeresetei teljesen biztatva lennének; s végre, mert az egyes bíróság a partialis társasbírószág működési jogkörével ruháztatván fel, az egyesek vélt igazak keresése esetében az uradalman belüli föllebezésről elzáratván, könnyen lehetnének károsodás veszélyének kitéve: ezen okoknál fogva, a szerkezet értelmében, a partialis székek érvényben tartása javasoltatik.

Ezen két vélemény közvetítésül ajánlották, hogy a partialis társas bíróság felett, mennyiben az egyesek magán-jogsérelmére nézve a gyors igazságszolgáltatás egyes bíróság által, kevesebb költséggel inkább remélhető, a szolgabírák bíraskodási joggal leendő felruházása, az érdekl. egyesek javára előnyös bir: a szerkezet módosításassék oda, miszerint a társas partialis bíróság helyett a szolgabírák ruházassanak fel egyes bírósági jogkörrel olytén képen, hogy bíraskodási jogkörükbe tartozzanak mindazon magán-jogesetek, melyeknek tárgya a 200 frt meg nem haladja, s melyek a magyarországi 1836: 11 és 1840: 20 t. czikkek szerint summásan tárgyalandók; felebbezés uradalmon belüli a megyei derékszékre megengedtetvén. A fenebbiek szerinti vélemény-csere után a m. gr. főispán ur a többség véleményét határozatilag kimondja a következőkben:

A megye minden járásában külön-külön működésre jogosított szolgabírói egyes bíróság a magán jogvédelmet inkább biztosítván, annak gyakorlására a járásbeli szolgabírák megbízatnak; bíraskodási jogkörük aként körvonaloztatván, miszerint bírósága elébe tartoznak mindazon jegesetek, melyeknek tárgya az adósságiakban a 200 frt meg nem haladja, valamint azok, melyek az 1836: 11 és 1840: 20 magyarországi törvényczikkekben mint sommás perek megjellevék, a sérelmes fél részére egy bírodalmon belüli s nyolcz nap alatt felterjesztendő föllebbezés a derékszékre engedtetvén. Egyszersmind a szerkezetnek e szerinti kiigazítása meghatározottatik.

A váltó ügyekre nézve, addig is, mig az országosan felállítandó váltótörvényszékek alakulnának, az ezen megye területén felmerülő váltó ügyek feletti bíraskodás a megyei derékszékre ruházatik.

A fenebbiek szerinti eljárásra, s a peres ügyek pontos kezelésére a szolgabírákat utasítani a megyei tisztség megbízatik.

A fenebbiek folytán indítványba tétetvén, hogy a me-

zetik a közelebbi november 25-ik napja.

telt rendelet értelmében azok közül négyet választson.

könyvtől ezennel letérjeszti.

közgyűlésen román nyelven tartottak közgyűlést!

"Horvátok, románok, szerbek és törökök, a népi dalok iskolája. A tanítvány - Kolozsvári Köz-

javaslata. ... hogy Sinotár ur meg van arról győ-

... voltak zárva. Román testvérek! En a megyében

daszsa az o elonyelt.

és nincsenek erre jogosulva.

en junk 1848 hoz es kezdunk a választáshoz.

De zörsen kárlok, miszerint figyeltetek arra, nehogy a

De végre kérlek, miszerint figyeljeteK arra, nehogy a

— Napoleon császár, ha majd a porosz király elutazott, Compiègneben ép oly visszavonultan akar élni, mint ezt Biaritzban tette; egyszersmind Julius Caesar történetét fog dolgozni. Az első kötet novemberben hagyja el a sajtót.

— Garibaldi a következő levelet intézte Bertinához: „Valódi boszorkodással hallottam azon híreket, melyeket rosszakarat koholt ki és bárgyos hiszékenység terjesztett tovább, hogy én feltettem volna magamban: karomat idegen állam szolgálatára felajánlani. Hisz engemet jobban kell, hogy ismerjenek Olaszországban, mintsem egy perczig is elbírhettek az emberek, hogy Garibaldi képes lenne vérét és életét idegen ügyért kockáztatni mindaddig, míg saját hazájának igénye van azokra. Megvallom: le vagyok hangolva; de abban még se kétkezem, hogy nem sokára alkalmam lesz: kiránthatni kardomat Olaszország szabadsága és függetlenségeért és míg e remény daga szítja keblemet, semmi se fog engem arra bírni, hogy kardomat idegen államnak ajánljam fel; sőt minden hazafi tartás kötelességének, addig nem avatkozni más népek dolgaiba, míg Olaszország idegenek nyomása alatt sínylik és szabadságára vár. Kérem tehát önt, igyekezzék jobb véleményét terjeszteni felém barátainál; ellenségeim véleményével úgy se sokat törődöm. Egészségem állapota javult és remélem, hogy Isten ez öreg csontokat mindaddig megtartja, míg megérem hazám újjászülését és erte barcoltam. Addig isten velünk! Kaprera sept. 14-dikén 1861.

Garibaldi József.

— Mondják, hogy Napoleon császár a porosz királyt is különösen meghívta Compiègnebe, de ez gyöngékedő egészségi állapota tekintetéből nem fogadta el a meghívást.

— Károly, toskánai főherceg neje 200,000 ducati női hozományt és kétszer annyi vagyon vitt magával; ez összeg nagy részét azonban az olasz kormány lefoglalta.

— Az „Unita Italia“ Mazzinótól egy újabb levelet hoz, mely a palermoi ifjúsághoz van intézve, s célja rávenni a palermoi ifjúságot, hogy 1) hogy írjon s irasson

alá a Velence megvásárlására szánt pénzalapra; 2) hogy tiltakozzék Romának a francia katonák általi megszállása ellen; 3) hogy minden lehető eszközzel követelje az egész nemzet fölfegyverzését.

— Párisból írják, oct. 2-ről, hogy pár nap óta ott nagy izgatottság van. Tegnap este a St. Antoine külvárosban s több téreken csoportosítások voltak. Csendzavarás mind e mellett nem történt. E tüntetésekre a kenyér drágulása s az Angliával s Belgiummal kötött kereskedelmi szerződés adott alkalmat. A vidékről hírek szintén nyugtalanítóak. Az élelmi szerek drágasága mellett a munka pangásban van. Kormánykörökben nagy meglepetés vehető észre. Ma a császárnál titkos tanácskozmány tartott, holnap ismét miniszteri tanács. Rendkívüli rendszabályokra van kilátás. A közönség a bankot vádolja, mely e válságból hasznát húz, hogy pénzt jól értékesítse s a süttő pénztárt, mely a jelen pillanatban sem szűnik meg behajtani korábbi előlegeit.

— Amerikai újabb tudósítások szerint most már az ügyállás az északi államokra nézve kedvezőbbre fordult. A Cap-Hatteras-erődök bevétele volt az első elég nyomatékos visszatarlás a bulsrini csatáért; egy másik jelentékeny előny Missouriban vívatott ki, hol hírszerint a separatisták egy Lewington elleni megtámadás alkalmával 4000 főnyi veszteséggel visszaverettek, míg a szövetségi csapatok csak 800 embert veszítettek. A szövetségi kormány komolyan foglalkozik azon tervvel, miszerint a déli kikötők egyikének elfoglalására jelentékeny expedíciót küldjön. Most már bizonyos, hogy Fefferson-Davis nem halt meg, csak közel volt a halálhoz; már jobban van.

Ujabb. A „P. L.“ bécsi levelezője írja, hogy a nehezen kapható kir. biztosok helyett administratorokat tegyenek, mire mint végleges és jól díjazott hivatali álmásra több vállalkozó akad. Kap y Ede urat azért hiv-

ták volna fel, hogy g. Károlyi István helyettesítve nevezzék ki.

— A „M. Sajtó“ hírszerint, hogy a m. kir. helytartó tanács pár tagja (kereste Nyáry Pált, Pest-megye első alispánját, nyíltvázi jószágán, hogy vele a pestmegyei bizottmány és szikar visszahelyezésének kiegyenlítő módjai felett értekezzenek, valami új országos rendszabályról is beszélnek.

— Turinba érkezett pári hírek szerint Compiègneben szóba fog jöni az olasz királyság elismerése Poroszország részéről s a Velencei illető esetlegek.

— A turini és berlini cabinetek közti értekezés következtében elhatározott, hogy Ferencz nápolyi ex-király nem lesz a porosz király koronázási ünnepélyén képviselve; Olaszország követe pedig egyszerűen Victor Emanuel képviselője gyanánt fogelfogadtatni.

— Compiegne oct. 6. A porcz király 6 órakor este megérkezett s a császár által az időhánál, a császárné által pedig a palota lépcsőin fogatott. Este nagy díszlakoma, holnap vadászat.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről

October 9-dikén: Nemzeti kölesön 80.45. 3/4 Metalliques 67.10. Bank-részvény 751.—. Hitel-részvény 82.—. Váltó Londonra 139.40. Ezüst 138.25. Arany 6.65.

October 7-dikén: Urbéri kárpótási kötvény: Magyar-országi 68.—. Erdélyi 65.25.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

NEM HIVATALOS. ELADÓ HÁZ.

(320)

(1—3)

Külső monostorutczában a 153. számú ház szabad kézből eladó. Értekezhetni helyt a tulajdonossal.

(267)

(3—3)

A Szülőkhez.

Alólírt kecségetve a reménytől, mikép e nemes városban több éven keresztül fennálló leány-gyermek-növelője, a szülők meglegedése, úgy a velés és oktatás terén sikerrel tett fáradozásai által a várakozásnak megfelelt; felhivatva érzi magát különösen vidéken lakó szülőkkel tudatni, hogy ezután is 9—12 éves leánygyermekeket nevelés végett felvenni, magyar, francia és német nyelvekben oktatni, valamint az ily növendékekre nézve megkívántat tudományokra, rajzra, zongorára és mindenféle szükséges női munkára tanítani, emellett élelem- és szállással ellátni ajánlkozik.

Szülők, kik gyermekeiket reám bizni szíveskednek, méltóztassanak bérmentes levelekkel belkőzépütczai 499. számú háznál felkeresni. Kolozsvárt, sept. 4-én 1861.

Schell Mihályné, szül. Desbordes Josephine.

(55)

(10—11)

Cs. kir. osztrák legfelsőbb szabadalommal és porosz királyi legfelsőbb jóváhagyással

Dr. BORCHARDT
illatos orvosi

NÖVÉNY SZAPPANJA.

melyet a legtekintélyesebb orvosok és magán-személyek hiteles véleményeik szerint mind-ehkor egy szappan sem közelít meg úgy előnyére, valamint gyógyerejére nézve; úgy szinte meglepő hatásánál fogva minden, még évhosszat elhanyagolt bőrnél is, valamennyi ilyenmő gyártmányok közt első helyen áll; ez nagymennyiségű növényi, nevezetesen illatos és aetherolajos anyagokon kívül ásványi alkotórészeket tartalmaz, melyek ezen szappannak hatását sajátosságossá és jellemzővé teszik. Egy kísérlet mindenkit meggyőzend, és neki e szappan használatát napi szükséggő teendő.

Dr. BORCHARDT növény-szappanja mindig csupán fehérben zöld írással nyomott, s ugyan e név bélyeggel pecsételt eredeti csomagokban 42 kr-ával osztrák értékben árulatik, mire — a sokszoros utánzások miatt — pontosan figyelni kell.

Dr. SUIN de BOUTEMARD
illatos FOG-PASTAJA.

a legalkalmasabb szer a foghús és fogaknak egészségben föntartására, fogakon képződő elődi álatkáktól, gombácskáktól úgy szinte a fog-borkötől megszabadítására, a fogaknak fájdalom nélküli és ártalmatlan módon való megfehérítésére, a máz megtartására, minden rossz-zagnak a szájból eltávolítására, úgy szinte a rothadásnak ellenállni a kizű fogfájdalmaknak elejét venni, a foghúst erősíteni és szilárdítani, a fogak kilyukadását megakadályozni s a lélekzést kedvezően földülni. — Ezen elismert czélszerűsége által nyer Dr. SUIN De BOUTEMARD fog-zapánja folyvást növekedő híres elismerést még a legutóbbi körökben is mert ez azok által kik csak egyszer is használták különös előszeretettel mindig örömet fog véteni.

Dr. BOUTEMARD fogpastája 1 és 1/2 darabokban 70 s 35 kr-ával adatik el, és vörös és arany bronzal díszített borítéka hátuján Dr. Suin de Boutemard családi címerét és névalírását viseli, mire — e czikknek is szemlátomást sokszoros hamisítása miatt — méltóztassék figyelmet fordítani.

Valódi minőségben kaphatók egyedül csak Kolozsvárt: Wolff J. és Khudy J. gyógyszer. Abrudbányán: Ferenczi Mihály; Beszterczen: Kelp Ferencz és Dietrich & Fleischer; Brassóban: Stenner F.; Déván: Büchler A. Enyeden: Bisztritsányi A.; Érzsébetvárosban: Schmidt A.; Hátszegben: Mátéfi Béla gyógyszer; Károly-Fejérvárt: Rusz János; Köhalomban: Melas Ed. F. gyógyszer; Maros-Vásárhelyt: Fogarasi J. D.; Medgyesen: Vándory & Brandsch; Segesvárt: Misselbacher fia és Teutsch; Sz. Úrvárt: Placintár és fia gyógyszer; Szász-Régenben: Wachner Traugott; Szászsebesben: Weissörtel Ad. G.; Szébenben: Zöhrer J. F.; Székely-Keresztúron: Binder Márton; Sepsiszentgyörgyön: Vitályos Béla; Sz. Udvarhelyt: Kauntz J. A. gyógyszer; Szeredán: Gozsy A.; Sz. Somlyón: Ruszka Ignác; Tasnádon: Szongott Jakab; Tordán: Velits G. és Wolff G.

(263)

(6—6)

Közkedvelt magyar bajuszpedrő

fehér, barna és fekete.

Ezen, már 41 év óta közkedvességet nyert bajuszpedrő, melylyel a bajusz szálait rövid idő alatt bár mely tetsző alakba hozhatni, minden eddigi ösmerteket felülmúl: minékutána soha ki nem szárad, a bajuszt nem tépi, nem töri, és további használata után annak külön ruganyosságát és fényt kölcsönözve, teljes kiképzését mozdítja elő. Ára egy doboznak 35 újkr, egy üveg-dugaszszal ellátott üvegnek 55 újkr, ezeknek mindegyikük egy eredeti címlappal, s nevem aláírásával van ellátva. Főraktár, honnan nagy és kis mennyiségben megrendelhet, az alólírt kérésztől, postán küldve 2 darabnál kevesebb nem szolgáltatik ki. Azon urak kik bizományba bírní kívánák, kéretnek bérmentes leveleiket alólírtak beküldeni.

Pénzösszegek bérmentve kéretnek, csomagolásért 10 újkr számítatik.

Roykó Victor, gyógyszerész T. Ujlakon.

STEIN JÁNOS
könyvtárusnál Kolozsvárt kapható:

Oesterreich und Ungarn

von Franz Schuselka. Ára 50 kr.

Protestáns képes naptár

1862-dik közönséges évre. Ára 50 kr.

Bolond Miska naptára.

Ára 80 kr.

Lidércz naptár,

rém-történetek, lélek-jelenések, bűn-esetek. csodálatos tünények, tündér-regék, vadász- és úti-kalandok, Ára 60 kr.

István bácsi naptára.

Ára 50 kr.

Emich G. Nagy képes naptára 1862-re.

Ára 1 fnt 20 kr.

Magyar nép naptára.

Ára 25 kr.

ORBÁN BALÁZS

Utazás keleten,

6 kötet. Ára 6 forint osztrák értékben.

Uti emlékezetek Amerikából.

Irta Rosti Pál. 2 színezett képpel, 13 kömetszvényyel, 2 aczéla metszett tájképpel és 25 fametszvényyel.

1 kötet. Ára füzve 20 fnt, díszkötésben 24 fnt o. ért.

HIRDETESEK.

HIVATALOS.

(319)
Sz. 6452. 1861.

Felolvasások.

(1—1)

a cs. kir. bécsi polytechnikai intézetben 1861/2 iskolai évben, és szabályok az abba felvételre.

Szervezet:

A cs. kir. polytechnikum, mint tanintézet két osztályt foglal magában:

I.) A technikai, melyben a physikai, matematikai tudományok és azoknak a technikai képzésnek minden ágára alkalmazása taníttatnak.

II.) A kereskedelmi, mely minden tantárgyat a kereskedés ügyeire vonatkozó alapos elméleti kiképzésre magában foglal.

Ezen osztályokon kívül még van az intézetnél:

III.) Az előkészületi évfolyam oly ifjak számára, kiknek előképzettsége, a technikai vagy kereskedelmi osztályba leendő felvételre nézve megállapított feltételeknek meg nem felel, és a kik előre haladt koruk miatt, többé középoskolába nem utasíthatnak.

IV.) Ipar-rajziskolák melyekben minden korú ifjak, kik valamely ipar ágának szentelik magukat, az annak megfelelő rajzoktatást nyerik.

A keleti nyelvekben és az olaszban oktatás mindenki számára adatik, a ki más leghasznosabb európai nyelveken, azon egyénekre nézve ingyen, kik valamely más rendes tanszaktól tanulnak az intézetnél.

Rendes tantárgyak a technikai osztályban.

Az elemi matematika, tanár: Kolbe József.

A tiszta magasabb matematika, tanár: Hartner Frigyes.

Az alakító mértan, tanár: König János.

A mechanika és géptan, tanár: és birodalmi tanácsos Burg Iovag.

A gyakorlati mértan, tanár: Herr József tudor.

A természettan, tanár: Hessler Nándor, tudor.

A mezői építészeti tudomány, tanár: Stummer József.

A víz- és út-építészeti tudomány, tanár: Stummer József.

Állattan, növénytan, ásványtan, földtan és régiségtan, tanár: Hochstetter Nándor tudor.

Az általános technikai vegytan, összekötve saját gyakorlatokkal, az elemző vegytan műtermében tanár: Schrötter Antal, tudor.

A vegytani technológia, két félévi folyamán összekötve gyakorlatokkal saját műtermében, előadva pótannár Pöht J. József, tudor által.

A műtani technológia: eszaki tanácsos és tanár Reuter Jakab.

Mezői gazdaságtan, tanár: Fuchs Albert, tudor.

Az előkészítő technikai rajz: König János tanár.

A virág- és dísz-rajz, tanár: Fiedler Antal.

A kereskedelmi osztályban.

A kereskedelmi tan, tanár: Blodig Hermann, tudor.

Az ausztriai kereskedelmi és váltójog, tanár: Blodig Hermann tudor.

A kereskedelmi ügyleti irány, tanár: Langner Károly tudor.

A kereskedelmi számolattán, tanár: Kurzbaner György.

A kereskedelmi könyvivés, tanár: Kurzbaner György.

Az árutan, pótannár: Machatschek Adolf.

A kereskedelmi földleírás tanár: Langner Károly tudor.

Mindkét osztály számára.

A török nyelv, tanár: Wickerhauser Mór.

A persa nyelv, tanár: Barb Henrik.

A közönséges arab nyelv, tanár: Hassán Antal.

Az olasz nyelv, s irodalom, tanár: Beretelli Ferencz.

Rendkívüli felolvasások.

A törvénykezés, közigazgatási és kincstári számtan aligazgató Beskita József.

Csillagászat: Herr József, tudor.

Építészeti számtan, tanár: cs. kir. miniszterialis főmérnök Rebhann György.

Nemzeti gazdaságtan tanár: Blodig Hermann tudor.

Az ausztriai ipar-törvényisme: ugyanaz.

Az általános hasonlító tanár: Brachelli Ferencz tudor.

Közigazgatási tudomány: ugyanaz.

Tökek és kamatok biztosításáról: Hessler Károly tanító.

Gyorsírás: Schreiber József más. tanító.

A francia nyelv és irodalom, tanár: Legát György.

Az angol nyelv és irodalom, tanár: Hügel János.

Oktatás a szépirodalomban, tanár: Klaps Jakab.

Sebészeti segélynyújtások szerencsétlenség eseteinél: Korgler János tanító.

A kötelező tantárgyak az előkészületi évre nézve.

Az elemi matematika.

A tapasztalati természettan.

A természet mindhárom országának természet története.

Az iránytan.

Az előkészületi rajz.

Az ipar-rajziskolában az oktatás magában foglalja.

Az előkészületi rajz.

A kézmű-rajz.

Az építők és ércben dolgozók számai rajz.

A gépek és alkatrészeikre vonatkozó rajz.

Népszerű előadások vásár és ünnep napokon szabadon mindenki számára.

Számtan.

Mértan.

Mechanika.

Kísérleti természettan.

Szabályok.

A cs. k. polytechnikai intézetbe felvételre nézve

I. Általános szabályok.

A felvétel rendes vagy rendkívüli hallgatóul sept. 26-tól october 1-jéig délelőtt az igazgatósági irodában történik:

A későbbi jelentkezők csak akkor, ha későbbi megjelenésüknek elegendő okát kelőleg bebizonyították, vétethetnek fel october 15-ig bészárolag.

Ezen határidőn túl, még betegség esetében sem történik felvétel.

Beiratási bizonyítványok csak a személyesen megjelenő hallgatóknak adathatnak.

Minden újan felveendő foglalkozásáról a felvételi időig bizonyítványokkal köteles magát igazolni, és a német nyelvnek az előadások sikeres látogatására szükséges ismeretét bírti, mi felett kétes esetekben az intézetnél vizsga előzi meg a felvételt.

A felvétel minden évben megújítandó.

A beíratásért 4 ft. 20 kr. o. é. díj: 36 kr. bélyegilletékkel együtt azonnal az intézet pénztárába le fizetendő.

II. Rendes hallgatóul beíratásra nézve.

Hogy a technikai vagy kereskedelmi osztály rendes hallgatójává valaki felvéssék, szükséges, hogy az elemi iskolát 6 évvel, vagy a felgymnasiumot 8 évvel, vagy az előkészületi évet az intézetnél legalább I-ső osztályú előmenettel minden tan-szakmában végezte legyen, vagy különös esetekben felvételi vizsgát jó eredménnyel álljon ki.

Az életkor illetőleg mindkét osztályba felvételre legalább 16 betöltött év kívánatik. Ezen két osztályban minden tanuló a tantárgyakat szabadon választhatja, és így minden egyes szakmát, minden mással mindkét osztályból összekötve a mennyiben erre szükséges előismeretét, amint azok minden tantárgynál a programban fel vannak hozva, kimutathatja, és ebből a tanárok összehívására nem számazik.

A ki vizsgálati bizonyítványát nem bír, legalább leezkelátogatási megerősítést köteles felmutatni, és ezt azon esetben is ha utólagos vizsgát akar kérni, mindkét építészeti tudomány egy és ugyanazon évben nem hallgatható, kivéve ha vizsgálati, vagy leezkelátogatási bizonyítvány által kimutatható, hogy a száraz építészeti tudomány csak ismételtetik.

Egy tanuló sem mulaszthatja el a tantárgyával összekötött rajztanulást önkénytelen, csak az igazgatóság adhatja meg különös fontos okokból a rajzoktatástól felmentést.

Az elemi mathematica hallgatói az előkészítő rajztanítás látogatására kötelezve vannak. Az előkészítő évfolyamból közvetlenül a magasabb mathematicába felmenetel nincs meg engedve.

A felvételi vizsgákra idő az előterembeni falragasz által adatik tudtúl és minden ily vizsgának az arra közvetlenül szükséges idő alatt bé kell végeztetnie.

Minden ily vizsgáért folyamodó köteles 10-ik évtől foglalkozásáról kimutatást minden bizonyítványokkal előmutatni.

A ki szabályos előképzettségét valamely gymnasiumnál vagy elemi iskolánál felbeszakította, felvételi vizsgára csak azon számú féléveknek, melyek valamely felgymnasium vagy főelemi iskola végzésére a felbeszakítás után törvényesen még szükségesek lettek volna, eltelése után bocsáthatatik.

A tandíj a technikai vagy kereskedelmi osztályban félévenkénti részletekben 12 ft. 60 kr. o. é. letendő, és pedig az első részlet egyszerre a beiratási díjjal, a második legkésőbb az iskolai év május 1-jéig.

A félételek, melyek alatt a tandíjtól felmentés kérhető, falragasz által az intézeti épület előtermében hirdettetnek ki.

A két elemző műtermen egyikében tartandó gyakorlati tanfolyamban résztvevők a műtermen illető vezetőjének minden félév kezdetén 21 forint o. é. kötelesek fizetni.

Néhány dolgozó hely mindenik műtermen szegény hallgatóknak csak 10 ft. 50 kr. o. é. lefizetése mellett adatnak.

III. Rendkívüli hallgatóul beíratásra nézve.

Rendkívüli hallgatóul csak azok felvehetők, kik önálló állomással bírnak. Cs. kir. tisztek vagy altisztek, álladalmi vagy magán hivatalnokok, magasabb tanintézetek hallgatói is, kik további kiképzésükre, mint a tudományok barátai egy vagy több szakmát akarnak hallgatni.

A technikai, vegytani ipar szükségleteire tekintetből kivételesen mint a vegytani technológia, rendkívüli hallgatói oly ifjak is felvétetnek, kik nem bírnak ugyan még független helyzettel, de a kik még is ezen oktatást gyakorlati célokra szükséglik, mire nézve magokat az igazgatóságnál kellően igazolniok kell. Ily tanoncok az iskola év alatt is felvételhetnek.

Egy rendes tanuló sem lehet ugyanazon időben rendkívüli más tantárgyban.

A rendkívüli hallgató köteles magát felvétele végett az igazgatósági irodában jeleníteni, előismereteinek bebizonyításától fel van mentve, de nem is igényelhet hivatalos vizsgálati bizonyítványt, hanem csak az igazgatóságtól látalmazott leezkelátogatási bizonyítványt vagy tanárának magán vizsgálati bizonyítványát.

Minden rendkívüli hallgató köteles a beíratásnál a tanpénz első felét és legfeljebb május 1-jéig, a második felét külön-külön 12 ft. 60 kr. o. é. letenni, ellenkező esetben a leezkelátogatás meg van tiltva.

A tanpénztől felmentés csak ritka esetben adatik meg, és az intézeti épület előtermébeni falragasz által kihirdetett kérétek.

IV. Vendégül elfogadásra nézve.

Vendégül azon független helyzetű biró egyének bocsáthatnak be, kik az előadásoknak csak kis szakaszát, mely nem foglal teljes tantárgyat magában, akarják hallgatni. A vendégül elfogadást az illető tanár adja meg, mennyiben ezt a rendes hallgatók száma a részekre szükséges helyre tekintettel megengedi és a tanítás eredménye az illető hallgató vagy műtermen nem veszélyeztetik.

V. Az előkészületi év folyamái felvételre nézve.

Az előkészületi évfolyam hallgatóiul azok vétetnek fel, kik a) 18 évet betöltötték vagy ezen kort 1862 december 1-jéig mégis elérik. b) Kik magokat bizonyos idő alatt már valamely mesterségi vagy kézműi üzletnek szentelték, mely annak megtanulására a fennálló szabályok szerint követeltetik vagy szükségesnek ismertetik el. Kétes esetekben ezen idő soha sem tehet kevesebbet két évnél. c) Kik vagy törvényes bizonyítványok vagy elővizsgálat által legalább az ezen árfolyamban lehető előmenetelre szükséges előismeretek bírást bebizonyítják.

Más felvételért folyamodók, az elemi iskolákhoz utasíttatnak.

Az előkészületi évfolyamra, sem rendkívüli hallgatók, sem vendégek nem bocsáthatnak.

Az előkészületi évfolyam tanonczai 4 ft. 20 kr. o. é. felvételi díjnak bélyeg-illetékkel, és 6 ft. 20 kr. tanpénznek befizetésére minden félévben vannak kötelezve, mely- és pedig az első részlet mindjárt a beíratásnál, a második legfeljebb május 1-jéig lefizetendő.

VI. Rendkívüli tantárgyak hallgatóiul a nyelvekbeni oktatásra, és az ipar rajziskoláiban felvételre nézve.

Ezen felvétel az illető tanároknak vagy tanítóknak van átengedve, és az évfolytában is meg van engedve. Azért sem díj, sem tanpénz nem fizetendő az intézet pénztárába.

A cs. kir. polytechnikai intézet igazgatósága.

Bécs, augustus 10-kén, 1861.

(318)
Sz. 57.

Csődhirdetmény.

(2—3)

Verespatak bányász községében egy Medicinae doctori állomás jött ürességbe. Ezen állomás 750 f. oszt. p. évi fizetéssel, 120 f. oszt. p. lóirtási díjjal, és 100 f. oszt. p. szálláspénzzel, ugy nyugdíjazásrai igényével van kapcsolatban.

Ezen állomást megnyerni szándékozók ezennel felszólítanak, miszerint diplomákkal és más oklevelekkel ellátott kérelmeiket, melyekben a hazai három nyelvnek valóságos tudása is bebizonyítandó 1861-diki november végéig az abrudbányai bányászmegei közpénztár igazgatóság-hoz beküldjék.

Az abrudbányai bányászmegei közpénztár igazgatóságától Abrudbányán, september 10-én 1861.

NEM HIVATALOS.

(304)

Ezennel van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy Kolozsvártt CSAPÓ SÁNDOR urnál saját gyártmány

moderateur lámpáimból

nagy raktárt állítottam fel. A lámpák éppen most indítottak el Bécsből, és kevés nap mulva Kolozsvárra megérkezendnek; azért szabadságot veszek magamnak a t. közönséget fölkeríteni, hogy ebbeli szükségletét másfelől ne méltóztassék addig fedezni, mivel a raktárban ezen jó hírben álló lámpák éppen a gyári árban lesznek kaphatók.

DITTMÁR R.

szabad. lámpagyár tulajdonos.

(309)

Alóírt, volt gyalui vendég, tisztelettel tudatja a városi és vidéki közönséggel, hogy folyó évi october 5-kén kezdve itten Kolozsvártt a temető-kaputól balra fekvő „Szarvas“ czimű vendéglőt bírva haszonbérbe, étel, ital, szoba, széna zab a legutányosabb áron fog kiszolgálatni. — Kolozsvártt, september 28-án 1861. Drágos László vendéglős.

(4—4)

(266)

(2-3)

Figyelmeztetés a szülőknek

elhírhedt és már általán ismert találmányom, a gyermek-betegségek gyógyításánál nélkülözhetlen

Gilisza-Chocolade

minden használatra vonatkozó utasításokkal együtt kapható nálam és alább sorozott t. bizományosaimnál:

A megrendelések azonnal, a birodalom minden részébe a legbiztosabban teljesítenek posta útján alul irt **egy darab 20 kr.**, nálam pedig **hat darab 1 ujfrt.**

Az újabb magasztaló tudósításokból, melyek majdnem naponként boldogítják jó és hasznos lenni törekedő öntudatomat, közlök ismét egyet.

Duna-Patay, július 17-én, 1861.

T. gyógyszerész ur! Miután 2 1/2 éves szeretett leánykám több idő óta gilisza-kórban szenved, és ezen betegsége elhárítását minden igyekezetem dacára sem cukor, sem por, sem más egyéb gilisza-ellenes szerek el nem mozdíták, sőt miután abeli betegsége lázas állapotra is tért, éppen akkor, midőn elhatároztam magamban, hogy a t. ur által feltalált és már minden helyen jó sikerrel használt gilisza chokoládét fogom meghozatni. Frank Mátyás közkedves-ségű vas- és fűszer-kereskedő úrral találkoztam, szándékom felől őt értesítendő, s válaszul azt nyertem, hogy az általam meghozatni kívánt gilisza chokoládé szeletek nála is mint bizományosnál eredetiben kaphatók, megörvendve ezen rógtón egy szeletet vettem át, melyet is haza érkezésem alkalmakor már a betegség által annyira sújtott, hogy mégcsak szemét sem emelhet fel. gyermekemnek cukorral való kedveskedés mellett beadván, azt ő a legjobb ízűen édesden természetben felhasználva, még többet esett, — reggel ismét 3 darabot hoztatam, s a mint ezt fél-fél szeletenként felhasználta, nemcsak hogy sok nyálaktól megtisztult, de temérdek zab-gilisza takarodott el tőle, míg végre 4 nap múlva a giliszta-kórból tökéletesen mentve, egészsége legjobb állapotra tért vissza.

Tek. ur! Kísédt leánykám annyira bele szeretett a gilisza chokoládéba, hogy azt csak úgy természetben nem egyenként de több mennyiségben is kész volna elfogyasztani; fogadja tehát a tek. ur hálás köszönetemet, mert szüleit sem jobban meg nem vigasztalhatja, mint mikor azt képes tapasztalni, hogy valaki önző kebelből indulva oly szert kíván a közönség használatára adni, melynek nem csak az utasítási használata után, de az által való ellátás mellett is legjobb eredményre jut; ezökből a hol csak lehet iparkodni fogok üdvös hatású gilisza szeleteit a közönség figyelmébe ajánlani, mert lelkiismeretesen bevallhatom, hogy szeretett gyermekemet az életre csak is az hozta vissza. — A midőn az egek urától t. uraságodnak hosszú életet kívánása mellett legbiztosabb tisztelője

ifj. Tüzkölmre, kádár és lakos.

A t. bizományosok sorozata:

Brassóban: Fábik Ede gyógyszer. Déván: Buchler A. Décsen: Krémer Samu. Ecsébetváros: ifj. Szankovits L. Lukács Antal. Gyergyószentmiklós: Frölich gyógyszerész. Hátszeg: Mátéfi Béla gyógyszer. Kolozsváron: Schütz Károly. K. Fehérváron: Sándor Rugófi gyógyszer. Károlyváros: Benich gyógyszer. Szászsebesen: Weisörli Adolf. Marosvásárhelyen: Burdats Alajos gyógyszer. Nagybányán: Bisztritsány Sándor. Sz. udvarhelyen: Betzasi Manó. Szilágy-somlyón: Végli Mihály. Krézán gyógyszer. Ruszha és térsen: Sepsiszigyörgyön: Vitályos Béla. Segesváron: Misselbacher fia és Teutseh. Szébenben: Zóhrer Ferencz.

Tudomásomra jutott, hogy e találmányom némely helyen utánozták is, s ezáltal a szenvedő emberiség kínolásain vásárolták a nyereséget. ezért, különösen figyelmébe ajánlom a t. megrendelő, vagy egy általam az azt használóknak, hogy én csak az egyes szeletek, egyszeres-mind használati utasítással szolgáló burkolataim, saját néveláírásommal ellátottaként kezelek, mind használati utasítással szolgáló burkolataim, saját néveláírásommal ellátottaként kezelek, mind használati utasítással szolgáló burkolataim, saját néveláírásommal ellátottaként kezelek,

Króczér Ágoston, gyógyszerész Tokajban.

(229)

A cs. k. osztrák-állam összes tartományaiban annyira elhírhedtnek ösmert, Némethon első orvosi testületei által megvizsgált és a magyarhoni mag. cs. k. helytartóságtól kitűnő alkalmaszóságáért engedélyezett ugynevezett Weber-féle

Általános

KÖSZVÉNYGYÖLCS

mely mindennemű

köszvény, csúsz, hurut, hülési bajknál, tagszaggatások s többféle minden ilyenmű kéz és láb görösknél, főhüléses fájdalma, dagadt tagoknál, rokanasoknál, oldalnyílásoknál, biztos eredményű, első, gyorsan és bizonyosan segítő eszköz, alkalmazható.

Ára csomagonként használati utasítással együtt 1 ft. 5 kr. nehéz fájdalma, kétszeres erejű 2 forint 10 kr. osztr. érték.

valamint a szintén elhírhedt általános párisi seb-tapasz

minden lehető nemű sebeknél, fúzamodásoknál, marjulásoknál, fagyásoknál és tyukszemeknél alkalmazható szer. Tégelyenként használati szabályokkal 35 kr. o. é.

egyedül csupán valódi minőségben kaphatók:

Kolozsvárt Wolff János ur gyógyszerterárába és a Wendler J. örökösöknél. Aradon Probst J. F. urnál. Beszterczen Dietrich & Fleischer úrak kereskedésükbe. Fogarason Figuli Adolf J. urnál. Hatzfelden Telbis János ur kereskedésében. Károly-Fejérvárt Wagner József ur könyv- és zeneszer kereskedésébe. Kimpolungon Kozinsky György urnál.

A Weber Károly főle ugynevezett általános köszvénygyölcs gyógyerejű hatása, valamint az alhajítás és izom-köszvényes bajknál, ha szinte egyszerre több testrészek is szenvednének, éppen egy ezen tagrészeknek, idült és kóros megtámadása alkalmával tartós használatoknál, különösen pedig mint megelőző s akadályozó-óvszer a köszvényes bajokra hajlandó egyéneknek, kik utazás vagy hivatali foglalkozások alkalmával a legmérsékletli változásoknak ki vannak téve, mint alórt által megpróbált szer, helyben hagyottak találtott. Grätz, februar 28-án 1856.

Sommavilla J., tudor gyakorló orvos.

Hiv. úzl. szám 565. A fennebbi hiv. úzl. szám alatt általam alórt jegyző által, az ezírt má napon bélyegtelen ívre felvett jegyzőkönyvre vonatkozólag, hivatalos pecsétemmel megerősítve helybeli foglalkozás bizonnyit, hogy ezen bizonnyitvány az iten Albrecht utcában 405. szám alatt lakó tudor és gyakorló-orvos Sommavilla J. ur által sajátkezűleg íratott legyen alá. Grätz, martius 8-án 1856.

Nedwed Antal, cs. k. jegyző.

(312)

(2-3)

Az idő lejár!

Az idén még csak october végéig lehet mint tagtárs, egy oly intézetbe részt venni, melybe mindenki, maga vagy más számára, egy szükség és szükölködés nélküli jövőt biztosíthat; egy intézetbe, melynek naponként növekedő terjedelme tanúsítja, hogy az menyire előismerést s méltánylatot talál minden gondolkodó ember előtt.

De hol is lenne lehetséges aránylag oly csekély áldozattal nagyobb előnyű hasznót eszközölni, mint a hol a beadások lelkiismeretes kezelése mellett azon üdvös cél elérésére fordítottak:

Egyesített erővel egymást kölcsönösen gyámolítani s a szükség, nélkülözés ellen övni, örizni s biztosítani!

Melyik hasonnemű intézet által elérhető 1 ft. 26 kr. csekély mennyiség által oly gyorsan mint sok százak által egy ily egyet-jöltémenyiben részesülni, mely az élőknek uzsorával fizeti vissza bétételeit, s melynek mind e mellett illő utón a bétételeknek mennyisége s az egyes tagok életkora szolgál sinormértékül. A felvétel január 1-jétől october végéig tart. Ki ezen időt elmulasztja, arra nézve egy egész év, az egész nyugdíjjal együtt elveszett. A jelen évi felvételt utolsó hónapja elkezdte.

Vajha minden szülők kiknek gyermekek jövője szívóken fekszik, házaspárok kik élet-társok egykori sorsok iránt nem közönyösek, s minden végre ki jól gondolkodik, sietne a kintzött idő elfolyása előtt a Brassói közhasznu nyugdíj intézetbe, vagyoni körülményeikhez s tehetségi viszonyukhoz mért összeggel részt venni.

Az elmulasztás egykor keserű bánatot szülhetne azon szerencse kedvelteknél, kik dús-an arathatnának, ha az előgondoskodási szeretet számukra vetett volna.

Ambar ezután is minden éven lehetséges ezen intézet jótékonyágában részt venni, de az egyszer elmulasztott soha se lehet kipótolni.

Azon tisztelt közeli s távoli intézeti tagtársak, kik ezen évi bétételebe még hátralékban lennének, felkértemek ez alkalmammal azoknak befizetésével annnyival is inkább sietni, mivel a befizetések october hónapján túli elhalasztása egy egész évi nyugdíj elvesztését vonhatná maga után, midőn alapszabályilag januarius elejétől october utoljái 10 havi hosszú határidő van a befizetések tisztába hozatalára határozza, a még fenn maradt 2 hó, november és december, a sokoldalú számadások tisztába hozatalára kell hogy fordítódjék. Oly rendezés, mely mindennek érdekében áll, midőn a közér csak ez uton elérhető.

Ezen nyugdíj-intézet igazgatási irodája Brassóban a Roszmarkt nevű helyen lévő 33-ik számú épületben van.

Vidéki ügynökségek.

Beszterczen: Lani Ede urnál. Bukarestben: Frank Edvárd András. Bredndorf (Rottfalva): Horváth Péter. Csernáfaluban: Binder Lajos. Deutsch-Kreutzon: Schuster Adolf Mihály urnál. Erked, Bodendorf, Demdorf, Kéz, Klossdorf, Meeburg, Meschendorf és Radeln számára. Décsen: Bonyhai Nagy János. Debreczenben: Örvény Vilmos. Duppauban (Csehszág): A. C. Tichy urnál. Fiumében: Depoli I. Fogarasban: Thüman Frigyes. Fok-sányban (Moldova): Römer Frigyes. Gálton: Albrich Vilmos. Gyergyó-Szent-Miklós: Kristoffi Antal. Halmagyon: Kosztai József. Hatzfelden: Telbisz János. Haldsdorf: Foth János. Honigbergen: Boltres Mihály. Ifjefalván: Sára László. Jászvásárt (Jassy): Orvostudor Steiner Gottlieb August. Károly-Felhevár: C. M. Megay. Kassán: Petrich C. Kézdi-Vásárhely: Csizsár Mihály. Kolozsvárt: Scheil Mihály. Königsgrützen: Riedel A. R. Krakkóban: Kolner C. Krizbán: Foris Márton. Leschkirchen: Czamerer József. Marienburgban: Altstädter János. Marosvásárt: Grün Izrael. Maros-Vásárhely: Bell Frigyes. Medgyesen: Wachsmann Károly. Mező-Berényen: Kirner Ede. Migliczen (Morva): Dokopil Károly. Nagy-Váradon: Jakab Lőrincz, Lutz Gottier. Pécsen (Magyarhon): Rehák Gusztáv. Szászsebesben: Binder Frigyes. Sopronban: Zügn J. G. Szébenben: Zúrner József és Matthias uraknál.

Fő ügykezelők.

Bécsben: Preidl Frigyes. Buda-pestben: Metz Vilmos. Prágában: Krüllner testvérek. Prásmáron: Grosz Lőrincz. Rosnyón: Römer Károly János. Köhalomban: Nagelschmidt Ágoston. Segesvárt: Misselbacher Frigyes Károly. Sárkányon: Kraft Károly. Szászvárosban: Leonhard József Frigyes. Seps-Fel-Dobolyon: Bartha András. Szász-Régenben: Wittstock Károly. Szilágy-Somlyón: Lázár János. Seps-Szent-Györgyön: Roll Károly. Szerethen (Bukovina): Quirsfeld Ede. Torockón: Koronka Antal. Tordán: Meltzel Samuel. Feketealman (Zeiden): Kures György és Ziegler Mihály. Uffaluban: Köpe János. Füzés-Patakán (Weidenbach): Török György. Windisch-Grützen (Alsó-Steyer): Kastner Adolf. Zalcmban: Sára Zsigmond. Salamikban (Gallicia): Schildenfeldi Schiller Leo urak.

(32) | 10/10 1861. |

(12-12)

Valódi MOLL SEIDLICZ PORÁ,

mely a párisi műkiállításon arany-érmet nyert.

Középponti raktára a „Gólyahoz” címzett gyógyszerter Bécében, és egyedül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelmeztetés. Miután tapasztaltam, hogy az ugynevezett Seidlitz-por használati utasításokkal áruhatók, melyek szóról szóra az enyim szerint utána, a közönség csalódására, még saját néveláírásomat is viselik, s ily módon azok külsőjokról itélve saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők lévén, bátor vagyok azért ezen hemistások ellenébe óvasul mindenkit azon megjegyzéssel figyelmeztetni, melyint az ilyen-mű szerekek megkülönböztetése végett, minden általam készített skatulya Seidlitz-por saját óvó bélyegemmel van ellátva, s minden egyes por-adagot magába foglaló fehér papírosan ezen esmertető-jegy „Moll Seidlitz-pora” (Moll's Seidlitz-Pulver) viszonyomán látható.

Ára egy bépecsételt eredeti skatulyának 1 ft 25 kr. o. é.

Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bebizonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddig elő ismert házi gyógyszerek közt bizonynyára a legelső helyre méltatandók. A császari nagy birodalom minden részéből hozzánk beküldött több ezrenyi hálaírat részletes biz nyitványul szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, továbbá görösk, vesebetegség, idegbaj, szivdobogás, ideges fűfás, vértörölés, köszvény-szerű tagfájdalom, s végül hysteria, hypochondria, tartós hányási inger stb. eseteiben a legjobb eredménnyel használtatik, s a legártalmasb gyógyeredményt vívtak ki Ezen, már nagy csomaggá nőtt levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógymódot hasztalan használták, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egészségüket egyszerre és állandóan viszszerherték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók, kereskedők, kézművesek, művészek, mezzei gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszerészek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselék, a kiknél azelőtt a legheirebb gyógyforrások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz-Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Valódi minőségben kapható csupán csak

Kolozsvárt: RITTER Tr. özv. gyógyszer. Továbbá Beszterczen: Szongot György. Sz. Ágothán: Knall K. gyógyszerész. Déván: Buchler A. Brassóban: Jekelius F. Nagy-Szebenben: Müller gyógyszerész. M.-Vásárhely: Bucher M. Burdacs A. N.-Bányán: Haracek. Nagy-Károlyban: Schöberl. N. Váradon: Jánky Antal. Segesvárt: Misselbacher. Szilágy-Somlyón: Orawetz A. Vajda-Hunyadon: Marschal. Zilahon: Harmath S. F.

A fentebbieknél megrendelhető továbbá a:

Dorsch-halmájolaj.

Lobry és Portontól, Utrecht, Németalföld.

Eredeti flaskókban, használati utasítással

2 ft 10 kr és 1 ft 5 kr o. é.

A Dorsch-halmájolaj Európa minden orvosi tekintélyei által mell és tüdő-betegség, görvél (Scrophula), angolkorság (Rhachitis), rheumatismus és köszvény, rögzött bőrkürtés, szemgyulladás, idegbetegség stb. ellen mint kitűnő gyógyszer elismert eredménnyel rendelvényeztetett.

PYRETHRIN-SZÁJVIZ

a fogak és foghús tisztán és épen tartására. Egy eredeti üveg ára 1 ft 5 kr o. é.

A Pyrethrin-szájviz tisztán növényi anyagokból áll, s számos kísérlet és tapasztalat által igazolt minden tulajdonokat egyesít magában, minélfogva az ép fogak és foghús minden külső és belső káros befolyás ellen véde, épen tartatnak, sőt az e részekben honos betegségeket legyőzi és a kóranyagot tökéletesen eltávolítja,